

Beschikking van het college van burgemeester en wethouders van Best

op de op 18 september 2025 bij hen ingekomen aanvraag van Michielsen Pluimvee B.V., om vergunning ingevolge de Omgevingswet (OW), voor de locatie Oude Baan 25 te Best.

BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING

I. Onderwerp

Op 18 september 2025 is een aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen van Michielsens Pluimvee B.V. Het betreft het aanpassen van de stalsystemen in stal 1 en 2 en het plaatsen van warmtewisselaars. De aanvraag heeft betrekking op Oude Baan 25 te Best. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z-2025-013810.

De aanvraag betreft de volgende milieubelastende activiteiten (kernactiviteit(en)) en daaraan functioneel ondersteunende MBA's:

- Veehouderij paragraaf 3.6.1. art 3.200. Bal
- Dierenverblijven paragraaf 4.82. art 4.805. Bal

II. Besluit

Wij besluiten:

- gelet op de Omgevingswet, de daarop betrekking hebbende uitvoeringsbesluiten en -regelingen en gezien de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning en aan Michielsens Pluimvee B.V. een omgevingsvergunning te verlenen voor een milieubelastende activiteit op grond van artikel 3.202 voor het houden van 75.234 stuks pluimvee.
- Om naar aanleiding van de ingediende aanvraag hebben wij besloten, dat wij een revisievergunning verlenen voor de bovengenoemde MBA.
- op grond van artikel 3.201 van het Besluit activiteiten leefomgeving te verlenen voor het veranderen van stalsystemen en het plaatsen van warmtewisselaars. Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden. Deze staan in het hoofdstuk voorschriften milieu van dit besluit.

En tevens:

dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uit maken van deze vergunning:

- samenvatting DSO met kenmerk 20250918 01617 d.d. 18 september 2025, laatst gewijzigd op 4 maart 2026;
- plattegrondtekening d.d. 21 juli 2025, laatst gewijzigd op 4 maart 2026;
- bijlage omgevingsvergunning d.d. 18 augustus 2025, laatst gewijzigd 4 maart 2026;
- Aerius verschilberekening optie 1 d.d. 2 februari 2026, laatst gewijzigd 4 maart 2026;
- Aerius randeffect berekening optie 1 d.d. 2 februari 2026, laatst gewijzigd 4 maart 2026;
- Aerius verschilberekening optie 2 d.d. 2 februari 2026, laatst gewijzigd 4 maart 2026;
- Aerius randeffect berekening optie 2 d.d. 2 februari 2026, laatst gewijzigd 4 maart 2026;

Eindhoven, 11 mei 2026

RECHTSBESCHERMINGSMIDDELEN

Beroep

Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u een beroepschrift indienen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. Verstuur uw beroepschrift binnen 6 weken na de dag waarop dit besluit ter inzage is gelegd.

In het beroepschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw beroepschrift en uw handtekening.

U kunt ook digitaal beroep instellen bij de rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

Voorlopige voorziening

Als u een beroepschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw beroepschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

Er zijn kosten verbonden aan het indienen van een beroepschrift en het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht).

INHOUDSOPGAVE

VOORSCHRIFTEN	6
MILIEU	6
1 AGRARISCHE VOORSCHRIFTEN	6
1.1 HOUDEN VAN DIEREN	6
1.2 HYGIËNEMAATREGELEN DIERENVERBLIJVEN	6
1.3 GEZONDHEID	6
1.4 DROGE MEST IN OPSLAGLOODS	7
1. PROCEDURELE ASPECTEN	8
1.1. GEGEVENS AANVRAGER	8
1.2. PROJECTBESCHRIJVING	8
1.3. OMSCHRIJVING VAN DE AANVRAAG	8
1.4. HUIDIGE VERGUNNINGSSITUATIE	8
1.5. VERGUNNINGPLICHT	9
1.6. BEVOEGD GEZAG	9
1.7. BEOORDELING VAN DE AANVRAAG	9
1.8. PROCEDURE	9
1.9. ZIENSWIJZEN OP DE ONTWERPBESCHIKKING	10
1.10. WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN DE ONTWERPVERGUNNING	10
1.11. M.E.R.-BEOORDELINGSBESLUIT	10
OVERWEGINGEN	11
1. TOETSINGSKADER MILIEU	11
1.1. INLEIDING	11
1.2. TOETSING AANVRAAG	11
1.3. BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING	12
1.4. ZORGPLICHT	12
2. DIERENVERBLIJVEN EN EMISSIE	13
2.1. DIERAANTALLEN EN (HUISVESTINGS)SYSTEMEN VERGUND	13
2.2. DIERAANTALLEN EN (HUISVESTINGS)SYSTEMEN AANVRAAG	14
2.3. TOEPASSING (HUISVESTINGS)SYSTEMEN	15
3. BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN	16
3.1. IPPC-INSTALLATIE	16
3.2. BBT-DOCUMENTEN	16
3.3. BBT-CONCLUSIES	17
4. AMMONIAKEMISSION UIT DIERENVERBLIJVEN	21
4.1. BBT DIERENVERBLIJVEN AMMONIAK	21
5. GEURHINDER UIT DIERENVERBLIJVEN	23
5.1. TOETSINGSKADER	23
5.2. TOETSING GEURHINDER	23
5.3. BEOORDELING DIEREN MET GEUREMISSIEFACTOREN	23

1.1	CONCLUSIE GEURHINDER DIERENVERBLIJVEN.....	24
6.	EMISSION FIJNSTOF UIT DIERENVERBLIJVEN.....	25
6.1.	BBT DIERENVERBLIJVEN VOOR FIJNSTOF	25
6.2.	LUCHTKWALITEITSEISEN	25
7.	(VOLKS)GEZONDHEID EN VEEHOUDERIJ	27
7.1.	HET TOETSINGSKADER	27
7.2.	DE GEVOLGEN VAN DE AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN	29
7.3.	MAATREGELEN EN VOORZIENINGEN.....	29
7.4.	BEOORDELING EN CONCLUSIE	29
8.	ANDERE REGELS EN WETTEN	31
9.	CONCLUSIE	31
	BEGRIPPENLIJST	32

VOORSCHRIFTEN

MILIEU

1 Agrarische voorschriften

1.1 Houden van dieren

- 1.1.1 Bij de milieubelastende activiteit mogen ten hoogste de volgende aantallen dieren op het aangegeven huisvestingssysteem, met inbegrip van een aanvullende techniek, aanwezig zijn:

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem en indien van toepassing aanvullende techniek / nummer systeembeschrijving	Aantal dieren
1	Legkippen van 18 weken en ouder, HE2.3.2.2, OW 2004.10.V1 met warmtewisselaar AP100.4, OW 2021.01.V1 en strooiselschuif HE2.3	16.000
2	Legkippen van 18 weken en ouder, HE2.3.2.2, OW 2004.10.V1 met warmtewisselaar AP100.4, OW 2021.01.V1 en strooiselschuif HE2.3	16.000
3	Legkippen van 18 weken en ouder, HE2.3.2.1, OW 2004.10.V1 met strooiselschuif HE2.3	21.234
3	Legkippen van 18 weken en ouder, HE2.3.2.1, OW 2004.10.V1 met strooiselschuif HE2.3	22.000

Of

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem en indien van toepassing aanvullende techniek / nummer systeembeschrijving	Aantal dieren
1	Legkippen van 18 weken en ouder, HE2.3.2.1, OW 2004.10.V1 met warmtewisselaar AP100.4, OW 2021.01.V1 en strooiselschuif HE2.3	16.000
2	Legkippen van 18 weken en ouder, HE2.3.2.1, OW 2004.10.V1 met warmtewisselaar AP100.4, OW 2021.01.V1 en strooiselschuif HE2.3	16.000
3	Legkippen van 18 weken en ouder, HE2.3.2.1, OW 2004.10.V1 met strooiselschuif HE2.3	21.234
3	Legkippen van 18 weken en ouder, HE2.3.2.1, OW 2004.10.V1 met strooiselschuif HE2.3	22.000

1.2 Hygiënemaatregelen dierenverblijven

- 1.2.1 De vergunninghouder instrueert en informeert bezoekers en (tijdelijk) werkzame personen over de maatregelen en voorzieningen met betrekking tot het toepassen van de diersector-specifieke hygiëne- en preventiemaatregelen (o.a. met aandacht voor reiniging en desinfectie, mestafvoer, plaagdierenbestrijding, etc.).

1.3 Gezondheid

- 1.3.1 De in het document "bijlage omgevingsvergunning" van 4 maart 2026 aangegeven maatregelen ter preventie en vermindering van de risico's voor de volksgezondheid, moeten blijvend en doelmatig binnen de milieubelastende activiteit zijn toegepast. Van daarvoor vereiste inspecties, registraties en deskundigheid, moeten bewijsstukken binnen de locatie aanwezig zijn.
- 1.3.2 Teneinde zoonosen te weren om ziektedruk en de uitbraak van ziekten te voorkomen, moeten de volgende maatregelen in ieder geval te worden getroffen:

- a. strikte hygiëne tijdens de ronden, wat betekent: afgesloten terrein, geen toegang voor bezoekers in de stallen, bedrijfseigen kleding en schoeisel, wasgelegenheid om daarmee ziekte insleep te voorkomen;
- b. zorg voor goede klimatologische omstandigheden tijdens de ronde;
- c. grondige reiniging en ontsmetting van de stallen na de ronde;
- d. uitvoeren van verplichte entingen tegen pluimveeziekten waarbij eenmaal per ronde de dierenarts een bloedonderzoek ter controle zal verrichten;
- e. het jaarlijks maken van hygiënogrammen en jaarlijks een IKB (Integrale ketenbewaking) controle door een gecertificeerde instantie waarbij het gehele productieproces wordt gecontroleerd;
- f. elke ronde Salmonellaonderzoek en tweemaal per jaar Campylobacterieonderzoek;
- g. jaarlijks onderzoek naar de kwaliteit bij gebruik van eigen bronwater;
- h. ongediertebestrijding waaronder Tempexkeverbstrijding.

1.4 Droge mest in opslagloods

- 1.4.1 De opslagloods voor droge mest moet zijn uitgevoerd als een afgesloten ruimte met voldoende ventilatie, zodanig dat de mest is beschermd tegen weersinvloeden.

1. PROCEDURELE ASPECTEN

1.1. Gegevens aanvrager

Op 18 september 2025 is een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in de Omgevingswet (Ow) ontvangen. Het betreft een aanvraag van Michielsens Pluimvee B.V..

1.2. Projectbeschrijving

De activiteit waarvoor een vergunning wordt gevraagd is als volgt te omschrijven: het aanpassen van de stalsystemen in stal 1 en 2 en het plaatsen van warmtewisselaars. Een uitgebreide omschrijving is opgenomen in de aanvraag om een vergunning. Gelet op bovenstaande omschrijving wordt een vergunning gevraagd voor de volgende in de Omgevingswet omschreven activiteiten:

- § 3.6.1. Veehouderij

1.3. Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag bestaat uit de volgende delen:

- samenvatting DSO met kenmerk 20250918 01617 d.d. 18 september 2025, laatst gewijzigd op 4 maart 2026;
- plattegrondtekening d.d. 21 juli 2025, laatst gewijzigd op 4 maart 2026;
- bijlage omgevingsvergunning d.d. 18 augustus 2025, laatst gewijzigd 4 maart 2026;
- Aeries verschilberekening optie 1 d.d. 2 februari 2026, laatst gewijzigd 4 maart 2026;
- Aeries randeffect berekening optie 1 d.d. 2 februari 2026, laatst gewijzigd 4 maart 2026;
- Aeries verschilberekening optie 2 d.d. 2 februari 2026, laatst gewijzigd 4 maart 2026;
- Aeries randeffect berekening optie 2 d.d. 2 februari 2026, laatst gewijzigd 4 maart 2026.

1.4. Huidige vergunnings situatie

Voor de milieubelastende activiteiten (MBA 's) zijn eerder de onderstaande vergunningen en/of ontheffingen verleend of meldingen geaccepteerd:

Soort	Datum	Kenmerk	Onderwerp
Revisievergunning	3 juni 2019	IN19-01919	Veranderen van stalsystemen, wijzigen van dieraantallen en het wijzigen van de bedrijfsinrichting

Op basis van de Omgevingswet is sprake van een vergunning voor een IPPC-installatie, de vergunning omvat de milieubelastende activiteiten opgenomen in de onderstaande tabel:

Mba (paragraaf)	Omschrijving
§ 3.6.1.	Veehouderij
§ 4.39.	Kleinschalig tanken
§ 4.82.	Dierenverblijven
§ 4.83	Opslaan van vaste mest
§ 3.2.8.	Opslagtank voor vloeistoffen en tankcontainer of verpakking die wordt gebruikt als opslagtank voor vloeistoffen
§ 4.94.	Opslaan van diesel, oxiderende, bijtende of aquatoxische vloeistoffen of oliën, vetten of pekels in bovengrondse opslagtanks
§ 3.2.9.	Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking
§ 4.98.	Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking

1.5. Vergunningplicht

De aanvraag heeft op basis van afdeling 3.6 van het Bal betrekking op de volgende milieubelastende activiteiten:

- exploiteren van een ippc-installatie voor het houden van meer dan 40.000 stuks pluimvee (artikel 3.201 van het Bal, categorie 6.6 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies);

1.6. Bevoegd gezag

Wij zijn bevoegd gezag om te beslissen op de aanvraag om een omgevingsvergunning. Dit volgt uit artikel 5.8 van de Omgevingswet (Ow).

1.7. Beoordeling van de aanvraag

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In verband met het ontbreken van een aantal gegevens hebben wij de aanvrager op 15 oktober 2025, 28 januari 2026 en 3 maart 2026 in de gelegenheid gesteld de aanvraag aan te vullen. Wij hebben aanvullende gegevens ontvangen op 30 december 2025, 2 februari 2026 en 4 maart 2026. Na ontvangst van de aanvullende gegevens hebben wij de aanvraag opnieuw getoetst op volledigheid. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag met de aanvullende gegevens nu voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de activiteit op de fysieke leefomgeving. De aanvraag is dan ook in behandeling genomen. De termijn voor het nemen van het besluit is 12 weken opgeschort tot de dag waarop de aanvraag is aangevuld.

1.8. Procedure

Deze beschikking is voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure als beschreven in paragraaf 16.5.3 van de Ow.

Gelet hierop hebben wij op 29 september 2025 overeenkomstig artikel 16.57 van de Ow van de aanvraag kennis gegeven op internet via www.officielebekendmakingen.nl.

1.9. Zienswijzen op de ontwerpbeschikking

Van het ontwerp van de beschikking hebben wij de kennisgeving met de ontwerpbeschikking en de aanvraagdocumenten digitaal gepubliceerd op internet: www.officielebekendmakingen.nl op 17 maart 2026.

Tussen 17 maart 2026 en 28 april 2026 heeft het ontwerp ter inzage gelegen en is eenieder in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

1.10. Wijzigingen ten opzichte van de ontwerpvergunning

Ten opzichte van de ontwerpvergunning zijn enkele teksten gewijzigd. In de aanpassingen zijn geen veranderingen gemaakt in de voorschriften of conclusies van dit besluit.

1.11. M.e.r.-beoordelingsbesluit

Het project waarvoor vergunning wordt aangevraagd heeft betrekking op de realisatie (oprichting, uitbreiding of wijziging) van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren met 75.234 dierplaatsen voor Legkippen van 18 weken en ouder. Aangezien de veehouderij niet toeneemt in het aantal dieren per diercategorie wordt de drempelwaarden van bijlage V, kolom 3, van het Ob niet overschreden. Om deze reden is een M.e.r.-beoordeling niet noodzakelijk.

OVERWEGINGEN

1. TOETSINGSKADER MILIEU

1.1. Inleiding

De aanvraag heeft betrekking op een milieubelastende activiteit (MBA) als bedoeld in artikel 3.201 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Het gaat hier om de volgende MBA('s):

Mba (paragraaf)	Omschrijving
§ 3.6.1.	Veehouderij
§ 4.82.	Dierenverblijven

Het betreft een MBA waartoe één of meer IPPC-installaties behoren, zoals genoemd in Bijlage I categorie 6.6 van de Richtlijn industriële emissies (RIE).

Naar aanleiding van de ingediende aanvraag hebben wij besloten, dat wij een revisievergunning voor de gehele MBA verlenen. Dit omdat het wenselijk is alle voorschriften en overwegingen aan te passen naar de Omgevingswet.

1.2. Toetsing aanvraag

Bij onze beslissing op de aanvraag hebben wij conform artikel 8.9 van het Bkl beoordeeld of:

- milieuverontreiniging door de activiteit geïntegreerd wordt voorkomen of, wanneer dit niet mogelijk is, beperkt;
- emissies in de lucht, het water en de bodem en het ontstaan van afval door die activiteit worden voorkomen of, wanneer dat niet mogelijk is, beperkt om een hoog niveau van bescherming van het milieu in zijn geheel te bereiken;
- alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging worden getroffen;
- de voor de activiteit in aanmerking komende beste beschikbare technieken worden toegepast;
- geen significante verontreiniging wordt veroorzaakt;
- energie doelmatig wordt gebruikt;
- maatregelen worden getroffen om ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan te beperken;
- bij de definitieve beëindiging van activiteiten maatregelen worden getroffen om elk risico van milieuverontreiniging door de activiteit voor het terrein waarop de activiteit werd verricht, te voorkomen of te beperken, als dat nodig om dat terrein weer geschikt te maken voor toekomstig hergebruik;
- het ontstaan van afvalstoffen en afvalwater zo veel mogelijk wordt voorkomen of beperkt en de ontstane afvalstoffen doelmatig worden beheerd.

Zo nodig hebben wij voorschriften die daartoe strekken in de vergunning opgenomen.

In de onderstaande hoofdstukken lichten wij dit nader toe. Wij beperken ons tot die onderdelen van het toetsingskader die ook daadwerkelijk op onze beslissing van invloed (kunnen) zijn.

1.3. Besluit activiteiten leefomgeving

Binnen de milieubelastende activiteit vinden de volgende activiteiten plaats die vallen onder de werkingssfeer van de algemene regels van hoofdstuk 4 van het Bal:

- kleinschalig tanken (paragraaf 4.39 Bal)
- dierenverblijven (paragraaf 4.82 Bal)
- opslaan van vaste mest, champost of dikke fractie (paragraaf 4.83 Bal)

Daarnaast gelden voor de milieubelastende activiteit de volgende paragrafen van afdeling 22.3 van het omgevingsplan (de bruidsschat):

- paragraaf 22.3.4 Geluid;
- paragraaf 22.3.6 Geur;
- paragraaf 22.3.8.1 Lozen van grondwater bij sanering of ontwatering;
- paragraaf 22.3.8.2 Lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening;
- paragraaf 22.3.8.3 Lozen van huishoudelijk afvalwater.

1.4. Zorgplicht

1.4.1. Specifieke zorgplicht

Voor milieubelastende activiteiten zoals omschreven in het Bal geldt naast algemene regels of een eventuele vergunningplicht een specifieke zorgplicht.

Deze specifieke zorgplicht staat in artikel 2.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Hij geldt voor de milieubelastende activiteiten die in hoofdstuk 3 van het Bal zijn aangewezen. Dat betekent dat de specifieke zorgplicht ook geldt voor activiteiten, waarvoor in hoofdstuk 4 en 5 voorschriften zijn opgenomen.

Artikel 2.11 van het Bal bestaat uit twee delen. Het eerste deel verplicht degene die de activiteit verricht om zorg te dragen voor bepaalde milieubelangen. Hoewel de zorgplicht een open norm is en moet blijven, wordt in het tweede deel van het artikel nader geconcretiseerd waaruit die zorgplicht in ieder geval bestaat. Dit geeft een handvat aan degene die de activiteit verricht om de vereiste zorg in te vullen. Het betreft geen uitputtende concretisering.

In het algemeen zal de specifieke zorgplicht niet overtreden worden indien de activiteit op de gebruikelijke manier wordt uitgevoerd. De specifieke zorgplicht verbiedt handelingen waarvan duidelijk is dat deze niet toegestaan kunnen worden en iedereen zou moeten weten dat ze niet door de beugel kunnen.

Aan deze vergunning zullen geen voorschriften worden verbonden voor activiteiten of aspecten, die reeds voldoende worden gedekt door de specifieke zorgplicht. Daar waar deze volgens ons in een specifiek geval onvoldoende duidelijkheid biedt, is de specifieke zorgplicht nader ingevuld met vergunningvoorschriften. Vergunningvoorschriften zijn ook gesteld als dat verplicht is op grond van paragraaf 8.5.2 van het Bkl. Dit is in de volgende hoofdstukken per milieuaspect uitgewerkt.

2. DIERENVERBLIJVEN EN EMISSIE

2.1. Dieraantallen en (huisvestings)systemen vergund

In tabel 1 zijn het aantal dieren, de ammoniakemissie (kg NH₃ per jaar), de geuremissie (OU_e/s) en de fijnstofemissie (gram PM₁₀ per jaar) weergegeven op basis van de geldende vergunning. De emissiefactoren zijn per dierplaats. Het maximale aantal te houden dieren is gelijk aan het aantal dierplaatsen.

Tabel 1 geldende vergunning.

Stal	Code	Diercategorie / huisvestingssysteem en indien van toepassing aanvullende techniek / nummer systeembeschrijving	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie		Fijnstofemissie	
				Ammoniak- emissie- factor	Totaal ammoniak	Geur- emissie- factor	Totaal geur	Fijnstof- emissie- factor	Totaal fijnstof
1	HE2.3.2.1	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met droogtunnel AP3,2, OW 2007.09.V1	16.000	0,057	912,00	0,34	5.440,00	29,25	468.000,00
2	HE2.3.2.1	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met droogtunnel AP3,2, OW 2007.09.V1	16.000	0,057	912,00	0,34	5.440,00	29,25	468.000,00
3	HE2.3.2.1	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met droogtunnel AP3,2, OW 2007.09.V1	21.234	0,057	1.210,34	0,34	7.219,56	29,25	621.094,50
3	HE2.3.2.1	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met droogtunnel AP3,2, OW 2007.09.V1	22.000	0,057	1.254,00	0,34	7.480,00	29,25	643.500,00
		Droogtunnel	-	-	-	-	7.887,00	-	-
		Totaal			4.288,34		33.466,60		2.200.594,50

2.2. Dieraantallen en (huisvestings)systemen aanvraag

Het aantal dieren waarvoor vergunning wordt gevraagd, de ammoniakemissie (kg NH₃ per jaar), de geuremissie (OU_E/s) en de fijnstofemissie (gram PM₁₀ per jaar) zijn in tabel 2 weergegeven. De emissiefactoren zijn per dierplaats. Het maximale aantal te houden dieren is gelijk aan het aantal dierplaatsen.

Tabel 2 aangevraagde vergunning optie 1.

Stal	Code	Diercategorie / huisvestingssysteem en indien van toepassing aanvullende techniek / nummer systeembeschrijving	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie		Fijnstofemissie	
				Ammoniak-emissie-factor	Totaal ammoniak	Geur-emissie-factor	Totaal geur	Fijnstof-emissie-factor	Totaal fijnstof
1	HE2.3.2.2	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met warmtewisselaar AP100.4, OW 2021.01.V1 en strooiselschuif HE2.3	16.000	0,0336	537,60	0,34	5.440,00	35,75	572.000
2	HE2.3.2.2	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met warmtewisselaar AP100.4, OW 2021.01.V1 en strooiselschuif HE2.3	16.000	0,0336	537,60	0,34	5.440,00	35,75	572.000
3	HE2.3.2.1	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met strooiselschuif HE2.3	21.234	0,044	934,30	0,34	7.219,56	52,00	1.104.168
3	HE2.3.2.1	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met strooiselschuif HE2.3	22.000	0,044	968,00	0,34	7.480,00	52,00	1.144.000
Totaal					2.977,50		25.579,56		3.392.168

OF

Tabel 3 aangevraagde vergunning optie 2.

Stal	Code	Diercategorie / huisvestingssysteem en indien van toepassing aanvullende techniek / nummer systeembeschrijving	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie		Fijnstofemissie	
				Ammoniak- emissie- factor	Totaal ammoniak	Geur- emissie- factor	Totaal geur	Fijnstof- emissie- factor	Totaal fijnstof
1	HE2.3.2.1	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met warmtewisselaar AP100.4, OW 2021.01.V1 en strooiselschuif HE2.3	16.000	0,044	704,00	0,34	5.440,00	35,75	572.000
2	HE2.3.2.1	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met warmtewisselaar AP100.4, OW 2021.01.V1 en strooiselschuif HE2.3	16.000	0,044	704,00	0,34	5.440,00	35,75	572.000
3	HE2.3.2.1	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met strooiselschuif HE2.3	21.234	0,044	934,30	0,34	7.219,56	52,00	1.104.168
3	HE2.3.2.1	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met strooiselschuif HE2.3	22.000	0,044	968,00	0,34	7.480,00	52,00	1.144.000
Totaal					3.310,30		25.579,56		3.392.168

2.3. Toepassing (huisvestings)systemen

In de stallen worden emissiearme huisvestingssystemen en aanvullende technieken toegepast waarbij is verwezen naar een nummer van een systeembeschrijving. De uitvoering van deze emissiearme huisvestingssystemen en aanvullende technieken in de stallen met de nummers 1, 2 en 3 moet overeenkomen met de beschrijving van dat emissiearme huisvestingssysteem en aanvullende techniek. Dit is opgenomen in artikel 4.5 van de Omgevingsregeling, artikel 4.817 van het Bal verwijst hiernaar.

Op basis van de gegevens bij de aanvraag is vastgesteld welke huisvestingssystemen en aanvullende technieken in de aanvraag zijn opgenomen. Deze systemen en technieken zijn vermeld in tabel 2 en 3. Voor de berekening van de emissies uit de dierenverblijven kan terecht van de in deze tabellen opgenomen emissiefactoren worden uitgegaan.

Doordat artikel 4.817 een rechtstreekse werking heeft zijn voor dit onderdeel geen voorschriften in de vergunning opgenomen.

3. BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN

In het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu moeten aan de vergunning voorschriften worden verbonden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de milieubelastende activiteit voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, wanneer dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk – bij voorkeur bij de bron – te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat bij het uitoefenen van de milieubelastende activiteit ten minste de voor die milieubelastende activiteit in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast.

Bij het bepalen van de BBT moet rekening gehouden worden met de BBT-conclusies en informatiedocumenten in bijlage XVIII, onder A, van het Bkl.

3.1. IPPC-installatie

De Europese richtlijn industriële emissies (RIE) geeft milieueisen voor de installaties die genoemd staan in de bij de richtlijn behorende bijlage I. Wanneer een installatie daar genoemd is, spreken we van een IPPC-installatie. Voor veehouderijen vallen de volgende installaties onder de werking van de RIE:

- meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee, of;
- meer dan 2.000 plaatsen voor vleesvarkens (van meer dan 30 kg), of;
- meer dan 750 plaatsen voor zeugen.

De activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd, heeft betrekking op de realisatie van een bedrijf met 75.234 dierplaatsen voor legkippen van 18 weken en ouder. Hiermee wordt de ondergrenswaarde van 40.000 plaatsen voor pluimvee overschreden waardoor de installatie moet worden aangemerkt als een IPPC-installatie. Het toetsingskader wordt gevormd door de betreffende artikelen van de Wabo waarin de RIE is geïmplementeerd.

3.2. BBT-documenten

Er moet worden voldaan aan de BBT-conclusies voor de hoofdactiviteit en aan andere relevante BBT-conclusies.

Op grond van de beoordelingsregels van het Bkl moet voor het bepalen van BBT voor de installaties en processen binnen de MBA aanvullend een toetsing plaatsvinden aan relevante aangewezen informatiedocumenten over BBT. Uit jurisprudentie met betrekking tot het bepalen van BBT bij het toetsten aan BBT-conclusies bij vergunningverlening is gebleken dat het bevoegd gezag bij het toetsten aan BBT-conclusies de actualiteit hiervan moet nagaan ten aanzien van de ontwikkelingen van BBT die sinds het vaststellen van de BBT-conclusies hebben plaatsgevonden. Bronnen voor ontwikkelingen ten aanzien van BBT zijn onder andere de concepten van de herziene BREF's.

Wij hebben rekening gehouden met de volgende BBT-conclusies:

Categorie in bijlage 1 IPPC	Belangrijkste BBT-conclusies	Ook van belang zijnde BBT-conclusies / BREF's
6.6 Intensieve pluimvee- of varkenshouderij: a. met meer dan 40 000 plaatsen voor pluimvee	BBT conclusies voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij	BREF Op- en overslag bulkgoederen (BREF ESB) BREF Energie-efficiëntie

b. met meer dan 2 000 plaatsen voor mestvarkens (van meer dan 30 kg), of c. met meer dan 750 plaatsen voor zeugen.		
---	--	--

Naast de BBT-conclusies hebben wij rekening gehouden met de volgende in de bijlage XVIII onder A van het Bkl aangewezen informatiedocumenten over beste beschikbare technieken:

- Bodembescherming; combinaties van voorzieningen en maatregelen (BB-CVM);
- Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 15: Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen, augustus 2021;
- Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 30: Vloeibare brandstoffen in bovengrondse tank- en afleverinstallaties, augustus 2021.

De geactualiseerde versie van PGS 15 is nog niet aangewezen in de Regeling omgevingsrecht als BBT-informatiedocument. Omdat verwacht wordt dat dit binnen een redelijke termijn gaat gebeuren hebben wij getoetst aan versie 1.0, januari 2025.

3.3. BBT-conclusies

3.3.1. BBT-conclusies voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij

De BBT-conclusies voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij, zoals op 21 februari 2017 gepubliceerd door de Europese Commissie, bevatten de volgende aspecten.

3.3.2. Milieubeheerssystemen

Een milieubeheerssysteem heeft tot doel om de algehele milieuprestaties van de veehouderij te verbeteren. Het gaat dan onder meer om het opstellen van een milieubeleid, de planning, vaststelling en uitvoering van procedures en het controleren van de prestaties en het nemen van corrigerende maatregelen. Dit aspect vertaalt zich in de zin van een verplichte boekhouding, waarin onder meer water- en energieverbruik, hoeveelheid veevoer en de hoeveelheid afval en meststoffen worden bijgehouden.

Hiervoor gelden de registratieverplichtingen voor veevoer en mest op grond van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet, de onderhoudsvorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Bal (huisvestingssystemen en luchtwassystemen) en de registratievorschriften in deze vergunning en het Bal (dieraantallen, energie, water en afval).

3.3.3. Goede bedrijfspraktijken

Dit aspect vertaalt zich in de ligging van de installatie, noodplannen, voorlichting en opleiding van personeel en het onderhouden van installaties. Hiervoor gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Bal (voor zover dit van toepassing is) en deze vergunning. Daarnaast zijn hiervoor regels opgenomen in de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet). Dit geldt voor de voorlichting en opleiding van personeel en het onderhoud van gereedschap, machines en installaties (arbeidsmiddelen). Om veilig en gezond te kunnen werken dienen arbeidsmiddelen in goede staat te verkeren en op de juiste wijze te worden gebruikt. Opleiding en voorlichting van personeel is standaard bedrijfspraktijk. Voor specifieke installaties zijn controlevorschriften opgenomen in het Bal (voor zover dit van toepassing is) en deze vergunning. Een ander onderdeel van een goede bedrijfspraktijk is het zodanig situeren van activiteiten om overlast naar de omgeving te beperken. Dit vindt zijn uitwerking in de verschillende toetsingskaders die in deze beoordeling zijn behandeld.

Verder gaat het om het zodanig opslaan van dode dieren dat emissies worden voorkomen of verminderd. De regels voor het opslaan van dode dieren (kadavers) staan in de Regeling dierlijke producten. In de omgevingsvergunning is geen verdere toets nodig.

3.3.4. Voedingsbeheer (stikstof- en fosforuitscheiding met bijbehorende monitoring)

De uitstoot van mineralen uit mest, waar dit aspect betrekking op heeft, is geïmplementeerd in de Meststoffenwet en behoeft in de omgevingsvergunning geen verdere toets. Met een normale landbouwpraktijk wordt voldaan aan deze BBT. Monitoring vindt op landelijk niveau plaats.

3.3.5. Water (efficiënt gebruik van water / productie afvalwater / emissies via afvalwater)

In de BBT-conclusies worden een aantal waterbesparende maatregelen en afvalwater beperkende technieken beschreven. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het gebruik van hogedrukreinigers welke zuiniger zijn bij het schoonspuiten van stallen, het ijken, controleren en onderhouden van de drinkwaterinstallatie, het bijhouden van het waterverbruik en de vervuilde zones van het erf zo klein mogelijk te houden. Hiervoor gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Bal (zorgplicht). Een aantal technieken zijn onderdeel van een normale landbouwpraktijk. Verder wordt voor het waterverbruik en de besparende maatregelen verwezen naar de toetsing zoals elders in de beoordeling van de aanvraag is opgenomen. Voor het uitrijden van afvalwater gelden eveneens de voorschriften uit het Bal en voor het lozen van afvalwater met meststoffen geldt het Besluit gebruik meststoffen.

3.3.6. Efficiënt gebruik van energie (energiebesparing)

In de BBT-conclusies worden enkele aspecten als isolatiewaarden in stallen, ventilatiewijzen en verlichting beschreven. Voor het energieverbruik en de besparende maatregelen wordt verder verwezen naar de toetsing zoals elders in de beoordeling van de aanvraag is opgenomen. Met het voldoen aan de energiebesparingsverplichting, die in deze vergunning is opgenomen als voorschrift, wordt aan BBT voldaan.

3.3.7. Geluid (geluidsbeheerplan en geluidemissies)

Het is BBT om een geluidsbeheerplan op te zetten en na te leven en om één of een combinatie van de technieken te gebruiken om geluidsemissies te voorkomen of te beperken. Een geluidsbeheersplan is alleen van toepassing wanneer geluidshinder wordt verwacht of is aangetoond. Dit is geïmplementeerd in de vergunningverlening door de toetsing aan het gemeentelijk geluidbeleid (in het omgevingsplan) en/of de Handleiding meten en rekenen industrielawaai (handreiking). Op basis van deze toetsing wordt geluidshinder voorkomen. Wanneer niet aan de vergunningvoorschriften wordt voldaan, die volgen uit de toetsing aan het gemeentelijk geluidbeleid / de handreiking, wordt daarop gehandhaafd. Het maken van een geluidsbeheerplan is daarom niet nodig.

3.3.8. Huisvesting (stofemissies (grof en fijnstof) voorkomen / geurbeheersplan inclusief bijbehorende monitoring / geuremissies voorkomen / ammoniakemissie)

In de BBT-conclusies zijn, voor wat betreft de diercategorieën waarvoor voldoende bewezen technieken zijn ontwikkeld, huisvestingssystemen beschreven welke voldoen aan het criterium BBT. De passende maatregelen tegen verontreiniging zijn voor de vergunninghouder hierbij niet alleen op het gebruik van de stallen van toepassing, maar ook op de kosten, bouwwijze, ontwerp, onderhoud en ontmanteling ervan.

Hierbij spelen de emissies van ammoniak, geur, stof en geluid een rol, maar ook het energieverbruik en het afvalwater zijn afwegingscriteria.

In onderhavige situatie worden bij de legkippen van 18 weken en ouder emissiearme huisvestingssystemen met inbegrip van aanvullende techniek(en) toegepast. Uit de beoordeling hierna onder het kopje '*BBT dierenverblijven voor ammoniak (hoofdstuk 4 Ammoniakemissie uit dierenverblijven) en BBT dierenverblijven voor fijnstof (hoofdstuk 6 Emissie fijnstof uit dierenverblijven)*' blijkt dat de toegepaste emissiearme huisvestingssystemen met inbegrip van een aanvullende techniek voldoen aan het criterium dat het toepassen van de BBT vereist (toetsing op basis van het Bal).

Stofemissies (grof en fijnstof) voorkomen

Met betrekking tot de stofemissie moet in elke stal één of een combinatie van technieken worden gebruikt. Het gaat hier om technieken om het ontstaan van stof te voorkomen, de concentratie van stof in de stal te verminderen en de uitstoot van stof te verminderen (verlagen stofconcentratie in de lucht uit de stal). Niet alle beschikbare fijnstof technieken zijn in de BBT-conclusie genoemd, zoals een nageschakelde droogtunnel of warmtewisselaars. Deze technieken zijn echter gelijkwaardig of beter dan andere in de BBT-conclusie genoemde technieken en kunnen daarom ook worden toegepast. Door het toepassen van beluchte mestbanden en strooiselschuiven in stal 1, 2 en 3 en warmtewisselaars in stal 1 en 2 is aan deze BBT voldaan.

Geurbeheersplan inclusief bijbehorende monitoring

Met betrekking tot geur is het BBT om bij een (bijna) overbelaste situatie of bij een historie van klachten op geurgevoelige objecten een geurbeheersplan te maken, uit te voeren en te evalueren. Aan de bijbehorende monitoring wordt voldaan door het toepassen van een geurberekening met V-stacks vergunning met gebruikmaking van de emissiefactoren (voor huisvestingssystemen) en reductiepercentages (voor aanvullende technieken) uit de bijlagen V en VI van de Omgevingsregeling.

De beoordeling van de geurbelasting is hierna uitgewerkt in het hoofdstuk 'Geurhinder uit dierenverblijven'.

De geurbelasting op geurgevoelige objecten is lager dan of gelijk aan de norm voor geurbelasting. Ook is geen sprake van een klachtenpatroon met betrekking tot geurhinder dat is veroorzaakt door dit bedrijf. In deze situatie is het opstellen van een geurbeheersplan niet nodig.

Geuremissies voorkomen

Door de grote afstand van de emissiepunten en geurgevoelige objecten zijn verdere maatregelen niet noodzakelijk om de geurbelasting onder de geurnormen te houden, hiermee is voldaan aan deze BBT.

Ammoniakemissie

Voor ammoniak wordt voldaan aan BBT wanneer wordt voldaan aan de regels voor het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven uit het Bal.

Door het toepassen van een emissiearm huisvestingssysteem met inbegrip van aanvullende techniek in de stallen 1, 2 en 3 is aan deze BBT voldaan.

Voor wat betreft de emissies van ammoniak, geur en fijnstof wordt hier verder volstaan met een verwijzing naar de volgende hoofdstukken waarin dit is beschouwd.

3.3.9. Opslag van vaste mest en drijfmest (emissies naar de lucht / emissies naar water en bodem)
Voor de opslag van mest wordt onderscheid gemaakt in niet verpompbare (vaste mest, dikke mestfractie) en verpompbare of vloeibare mest (drijfmest, dunne mestfractie). Voor de vloeibare mest geldt dat deze in een afgedekte opslag moet worden bewaard (bijv. mestbassin of mestkelder). Voor de vaste mestopslagen geldt dat deze op een dichte vloer moet worden opgeslagen met afdekking dan wel percolaatopvang. Waar van toepassing gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Bal, het omgevingsplan en/of deze vergunning.

3.3.10. Verwerking van mest op de boerderij (toepassen van mestverwerkingstechnieken)
Het mestbe-/verwerken is geen verplichting vanuit de BBT-conclusies, maar wanneer deze op bedrijfsniveau worden toegepast kunnen hieraan eisen worden gesteld. Afhankelijk van de lokale omstandigheden en regelgeving kan mestvergistings of mestscheiding al dan niet in combinatie met nitrificatie en denitrificatie van drijfmest als BBT worden beschouwd bij varkens. Voor pluimvee zijn dit de nageschakelde mestdroogtechnieken.

3.3.11. Het uitrijden van mest (voorkomen stikstof en fosforemissie / ammoniakemissie / onderwerken mest)
De regels voor het uitrijden van mest zijn opgenomen in paragraaf 3.2.20 van het Bal (op of in de bodem brengen van meststoffen). Dit behoeft in de omgevingsvergunning geen verdere toets.

3.3.12. Gehele productieproces (berekenen ammoniakemissie)
Met de verplichte registratie op grond van de meststoffenwet (aan- en afvoer mineralen) en de gegevens uit de (aanvraag) omgevingsvergunning wordt invulling gegeven aan deze BBT-conclusie.

3.3.13. Monitoring (monitoring ammoniak / stof monitoren / monitoren ammoniak en fijnstof emissies bij stallen met luchtzuiveringsinstallaties) / monitoren overige parameters)
Aangezien er geen gebruik gemaakt wordt van luchtzuiveringsinstallaties met monitoring systemen kan de ammoniak- en fijnstofemissie niet gemeten worden. Er wordt daarom uitgegaan van de emissies behorende bij de aangevraagde stalsystemen. Hiermee voldoet deze BBT-conclusie.

3.3.14. BREF Op- en overslag bulkgoederen (BREF EFS)
De BREF EFS is van toepassing op de opslag, het transport en de verlading van vloeistoffen, vloeibare gasen en vaste stoffen bij IPPC-installaties onafhankelijk van de sector of industrie. Deze horizontale BREF gaat in op de emissies naar de lucht, bodem, water, waarbij de meeste aandacht uitgaat naar de emissies naar de lucht. De informatie met betrekking tot emissies van de opslag, handeling en transport van vaste stoffen is gericht op stof.

In de categorie specifieke BREF's (primaire BREF's) zijn ook technieken opgenomen voor op- en overslag. Die technieken zijn dan specifiek voor die branche. De specifieke maatregelen uit de primaire BREF's verdienen de voorkeur boven de generieke maatregelen uit de horizontale BREF's. Zo zijn in de BBT-conclusies voor de intensieve pluimvee- of varkenshouderij specifieke maatregelen opgenomen voor de opslag van dierlijke mest. Voor de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen en de opslag van vloeistoffen en gasen in opslagtanks zijn voorwaarden gesteld in de PGS-richtlijnen. Deze zijn van toepassing op basis van de algemeen werkende regels in het Bal. De technische en organisatorische maatregelen uit de BREF EFS zijn verwerkt in deze Nederlandse BBT-documenten.

4. AMMONIAKEMISSION UIT DIERENVERBLIJVEN

4.1. BBT dierenverblijven ammoniak

4.1.1. Toetsingskader

Voor zover het de toepassing van de BBT in de dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan het Bal, artikelen 4.806, eerste lid, 4.807 en 4.818 tot en met 4.821.

Voor diercategorieën waarvoor het redelijk is om emissie-eisen te stellen zijn maximale emissiewaarden voor ammoniak opgenomen in het Bal. Het besluit geeft een goed beeld van de 'stand der techniek'. Het principe van het besluit is dat alleen huisvestingssystemen, met inbegrip van een aanvullende techniek, met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde zijn toegestaan. De diercategorie en het tijdstip waarop het dierenverblijf is opgericht bepalen of en welke maximale emissiewaarde van toepassing is. Wanneer een huisvestingssysteem met inbegrip van een aanvullende techniek voldoet aan de in het Bal gestelde eisen kan ervan worden uitgegaan dat dit huisvestingssysteem in combinatie met de aanvullende techniek een voor de installatie in aanmerking komende BBT is. Wanneer op basis van dit besluit geen maximale emissiewaarde van toepassing is moet elk huisvestingssysteem, met inbegrip van een aanvullende techniek, worden aangemerkt als de BBT.

4.1.2. Toetsing emissie-eis ammoniak op basis van het Bal

In tabel 4 en 5 is per diercategorie per stal de maximale emissiewaarde naast de emissiefactor van het aangevraagde huisvestingssysteem gezet.

Tabel 4 huisvestingssystemen aangevraagde situatie optie 1. Emissiefactor op basis van bijlage V (voor huisvestingssystemen) in combinatie met bijlage VI (voor aanvullende technieken) van de Omgevingsregeling en maximale emissiewaarde op basis van artikelen 4.818 (melkkoeien en kalfkoeien), 4.819 (vleeskalveren) en 4.820 (varkens, kippen en kalkoenen) van het Bal.

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem en indien van toepassing aanvullende techniek / nummer systeembeschrijving		Aantal dieren	Emissiefactor (kg NH ₃ per dierplaats per jaar)	Maximale emissiewaarde (kg NH ₃ per dierplaats per jaar)	Kolom maximale emissiewaarde
1	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met warmtewisselaar API00.4, OW 2021.01.V1 en strooiselschuif HE2.3	HE2.3.2.2	16.000	0,0336	0,125	A
2	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met warmtewisselaar API00.4, OW 2021.01.V1 en strooiselschuif HE2.3	HE2.3.2.2	16.000	0,0336	0,125	A
3	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met strooiselschuif HE2.3	HE2.3.2.1	21.234	0,044	0,125	A
3	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met strooiselschuif HE2.3	HE2.3.2.1	22.000	0,044	0,125	A

OF

Tabel 5 huisvestingssystemen aangevraagde situatie optie 2. Emissiefactor op basis van bijlage V (voor huisvestingssystemen) in combinatie met bijlage VI (voor aanvullende technieken) van de Omgevingsregeling en maximale emissiewaarde op basis van artikelen 4.818 (melkkoeien en kalfkoeien), 4.819 (vleeskalveren) en 4.820 (varkens, kippen en kalkoenen) van het Bal.

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem en indien van toepassing aanvullende techniek / nummer systeembeschrijving		Aantal dieren	Emissiefactor (kg NH ₃ per dierplaats per jaar)	Maximale emissiewaarde (kg NH ₃ per dierplaats per jaar)	Kolom maximale emissiewaarde
1	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met warmtewisselaar AP100.4, OW 2021.01.V1 en strooiselschuif HE2.3	HE2.3.2.1	16.000	0,044	0,125	A
2	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met warmtewisselaar AP100.4, OW 2021.01.V1 en strooiselschuif HE2.3	HE2.3.2.1	16.000	0,044	0,125	A
3	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met strooiselschuif HE2.3	HE2.3.2.1	21.234	0,044	0,125	A
3	Legkippen van 18 weken en ouder, OW 2004.10.V1 met strooiselschuif HE2.3	HE2.3.2.1	22.000	0,044	0,125	A

In de stallen 1, 2 en 3 voor 75.234 Legkippen van 18 weken en ouder overschrijdt de emissiefactor van het huisvestingssysteem met inbegrip van een aanvullende techniek de maximale emissiewaarde niet. De uitvoering van deze stallen voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

4.1.3. Conclusie BBT dierenverblijven

De dierenverblijven voldoen voor het onderdeel ammoniak aan de eisen van het Bal. Dit onderdeel is geen reden voor het weigeren van de gevraagde vergunning.

5. GEURHINDER UIT DIERENVERBLIJVEN

5.1. Toetsingskader

De aanvraag is getoetst aan het omgevingsplan van de gemeente Best, in werking sinds 11 juli 2024.

In tabel 6 staan de normen voor de geurbelasting en afstandseisen die van toepassing zijn.

Tabel 6 geurnormen en afstandseisen

Ligging en aard geurgevoelig gebouw	Afstandseis / norm	Waarde
Invloedsgebied A	Norm	1,0 OU _E /m ³
Invloedsgebied B, C, D, E	Norm	7,0 OU _E /m ³
Buiten de bebouwde kom en buiten een concentratiegebied	Norm	8,0 OU _E /m ³
Buiten de bebouwde kom en binnen een concentratiegebied	Norm	14,0 OU _E /m ³
In de bebouwde kom	afstand emissiepunt	100 meter
In het buitengebied	afstand emissiepunt	50 meter
In de bebouwde kom	afstand gevel	50 meter
In het buitengebied	afstand gevel	25 meter

5.2. Toetsing geurhinder

De geurhinder, die afkomstig is van de installatie voor het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven, is getoetst aan de normen voor de geurbelasting en de afstandseisen uit het omgevingsplan.

Wanneer in de gevraagde situatie aan de normen voor de geurbelasting en/of afstandseisen wordt voldaan, dan vormt geurhinder uit dierenverblijven geen weigeringsgrond voor de aanvraag.

5.3. Beoordeling dieren met geuremissiefactoren

Bij diercategorieën waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld in de Omgevingsregeling, moet met behulp van het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning' de geurbelasting op het geurgevoelige gebouw worden bepaald. In afwijking hiervan moet tot geurgevoelige gebouwen die deel uitmaken van een andere veehouderij een vaste afstand worden aangehouden (artikel 22.100, van het omgevingsplan). Tot geurgevoelige gebouwen binnen een bebouwingscontour geur moet een afstand tenminste 100 meter worden aangehouden. Buiten een bebouwingscontour geur is deze afstand tenminste 50 meter.

Ook moet op grond van artikel 22.103 een afstand tussen het geurgevoelige gebouw en de gevel van het dierenverblijf worden aangehouden. Deze afstand bedraagt tenminste 50 meter ten opzichte van geurgevoelige gebouwen binnen een bebouwingscontour geur en tenminste 25 meter ten opzichte van geurgevoelige gebouwen buiten een bebouwingscontour geur.

De maximale geurbelasting (norm) op een geurgevoelig object is vastgelegd in artikel 22.98 van het omgevingsplan en de Verordening geurhinder en veehouderij van de gemeente Best.

Een berekening van de geurbelasting met het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning' is bij de aanvraag gevoegd, zie het document 'bijlage omgevingsvergunning' van 4 maart 2026.

In tabel 7 is een overzicht gegeven van de geurgevoelige gebouwen in de directe omgeving van het bedrijf. Per gebouw is daarbij zowel de werkelijke afstand als de minimaal vereiste afstand aangegeven en waar nodig is ingegaan op de werkelijke geurbelasting en de van toepassing zijnde norm voor de geurbelasting.

Tabel 7 geurbelasting en geurhinder, situatie aangevraagde vergunning.

Geurgevoelige gebouwen, niet zijnde een veehouderij:							
Adres geurgevoelig gebouw	Cat. gebouw	Geurbelasting (OU _E /m ³)		Gemeten tot buitenzijde			Stal
		Werkelijk	Norm	Werk. afst. (m)	Gew. afst. (m)		
Oude Baan 20	Buiten	1,1	14,0	508	50		1
Klaverhoekseweg 15c	Buiten	0,6	14,0	590	50		1
Klaverhoekseweg 17	Buiten	0,7	14,0	545	50		1
Klaverhoekseweg 21	Buiten	1,2	14,0	467	50		1
Klaverhoekseweg 19a	Buiten	1,1	14,0	494	50		1
Klaverhoekseweg 19	Buiten	1,2	14,0	493	50		1
Hurkseweg 6	Buiten	0,4	14,0	774	50		1
Hurkseweg 8	Buiten	0,5	14,0	699	50		1
Hurkseweg 8a	Buiten	0,5	14,0	654	50		1
Molenheideweg 9	Buiten	1,0	14,0	603	50		3
Molenheideweg 7	Buiten	1,2	14,0	510	50		3
Oude Baan 36	Buiten	2,1	14,0	299	50		3
Geurgevoelige gebouwen, zijnde een veehouderij:							
Adres geurgevoelig gebouw	Cat. gebouw	Gemeten tot emissiepunt			Gemeten tot buitenzijde		
		Werk. afst. (m)	Gew. afst. (m)	Stal	Werk. afst. (m)	Gew. afst. (m)	Stal
Oude baan 30	Buiten	184	100	1	104	50	1
Klaverhoekseweg 30	Buiten	461	100	1	418	50	1

Legenda:

Cat. gebouw: categorie indeling van het betreffende gebouw, binnen is binnen de bebouwingscontour geur en buiten is buiten de bebouwingscontour geur.

1.1 Conclusie geurhinder dierenverblijven

De afstanden tot en de geurbelasting op geurgevoelige gebouwen vormen geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

6. EMISSIE FIJNSTOF UIT DIERENVERBLIJVEN

6.1. BBT dierenverblijven voor fijnstof

6.1.1. Toetsingskader

Voor zover het de toepassing van de BBT in de dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan het Bal, artikelen 4.806, eerste lid, 4.807, 4.822 en 4.823.

Voor diercategorieën waarvoor het redelijk is om emissie-eisen te stellen voor fijnstof (PM_{10}) zijn maximale emissiewaarden opgenomen in het Bal. Het besluit geeft een goed beeld van de 'stand der techniek'. Het principe van het besluit is dat alleen huisvestingssystemen, met inbegrip van een aanvullende techniek, met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde zijn toegestaan. De diercategorie en het tijdstip waarop het dierenverblijf is opgericht bepalen of en welke maximale emissiewaarde van toepassing is. Wanneer een huisvestingssysteem met inbegrip van een aanvullende techniek voldoet aan de in het Bal gestelde eisen kan ervan worden uitgegaan dat dit huisvestingssysteem, met inbegrip van de aanvullende techniek(en), een voor de installatie in aanmerking komende BBT is. Wanneer op basis van dit besluit geen maximale emissiewaarde van toepassing is moet elk huisvestingssysteem, met inbegrip van een aanvullende techniek, worden aangemerkt als de BBT.

6.1.2. Toetsing emissie-eis fijnstof (PM_{10}) op basis van het Bal

Stal 1, 2 en 3 voor 75.234 Legkippen van 18 weken en ouder zijn dierenverblijven die zijn opgericht voor 1 juli 2015. Voor deze stal is geen maximale emissiewaarde van toepassing. De uitvoering van deze stal voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

6.1.3. Conclusie BBT dierenverblijven

De dierenverblijven voldoen voor het onderdeel fijnstof aan de eisen van het Bal. Dit onderdeel is geen reden voor het weigeren van de gevraagde vergunning.

6.2. Luchtkwaliteitseisen

6.2.1. Toetsingskader

In afdeling 2.2 van het Bkl zijn omgevingswaarden gesteld aan de concentraties van een aantal stoffen in de buitenlucht op leefniveau, die wij als toetsingscriteria moeten hanteren. Deze omgevingswaarden hebben betrekking op de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofoxide, fijnstof ($PM_{2,5}$ en PM_{10}), benzeen, lood en koolmonoxide.

In beginsel dient ter beperking van de emissies BBT te zijn toegepast. Worden desondanks overschrijdingen van de omgevingswaarden verwacht en er is sprake van een in betekenende mate bijdrage van de milieubelastende activiteit, dan moet worden gezocht naar aanvullende eisen of alternatieven, waardoor de bijdrage van de veehouderij per saldo niet groter wordt dan voor het te nemen besluit voor de vergunningverlening.

Op grond van de beoordelingsregels van het Bkl kan de vergunning alleen worden verleend, als aannemelijk gemaakt kan worden dat voldaan wordt aan (minimaal) één van de volgende criteria:

- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een omgevingswaarde;
- er is - al dan niet per saldo - geen verslechtering van de luchtkwaliteit;
- de bijdrage aan de concentratie van een stof is 'niet in betekenende mate'.

6.2.2. Toetsing

De meest relevante luchtkwaliteitseisen voor veehouderijen hebben betrekking op fijnstof ($PM_{2,5}$ en PM_{10}). De stoffen stikstofdioxide en stikstofoxide komen voornamelijk vrij bij verbrandingsprocessen. Gezien de activiteiten van de veehouderij kan worden gesteld dat geen of nauwelijks stikstofdioxide en stikstofoxide worden uitgestoten. De andere genoemde stoffen (zwaveldioxide, benzeen, lood en koolmonoxide) zijn niet relevant bij een veehouderij. Aan de omgevingswaarden die voor deze stoffen zijn vastgesteld, is niet getoetst. Gezien de aard van het bedrijf (veehouderij) zullen deze niet worden overschreden.

Voor fijnstof zijn de volgende omgevingswaarden opgenomen:

- 24-uurgemiddelde omgevingswaarde van $50 \mu\text{g}/\text{Nm}^3$ voor PM_{10} , waarbij geldt dat deze maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden;
- kalenderjaargemiddelde omgevingswaarde van $40 \mu\text{g}/\text{Nm}^3$ voor PM_{10} ;
- kalenderjaargemiddelde omgevingswaarde van $25 \mu\text{g}/\text{Nm}^3$ voor $PM_{2,5}$.

Voor het berekenen van de concentratie van $PM_{2,5}$ zijn nog niet in alle gevallen emissiefactoren bekend. Tot die tijd zal voor de beoordeling van $PM_{2,5}$ worden uitgegaan van een publicatie van het Planbureau voor de leefomgeving. Op basis van een onderzoek van het RIVM ("Attainability of $PM_{2,5}$ air quality standards, situation for the Netherlands in a European context, J. Matthijsen, B.A Jimmink, F.A.A.M de Leeuw en W. Smeets, Planbureau voor de Leefomgeving, Bilthoven 2009) wordt geconcludeerd dat wanneer aan de omgevingswaarden voor PM_{10} wordt voldaan, dit ook geldt voor de omgevingswaarde voor $PM_{2,5}$. De veehouderijen zijn in het algemeen geen belangrijke bron van de uitstoot van fijnstof. Het aandeel $PM_{2,5}$ binnen de uitgestoten hoeveelheid PM_{10} bij volièrestallen voor pluimvee bedraagt ongeveer 6% (zie rapport: Maatregelen ter vermindering van fijnstofemissie uit de pluimveehouderij; effect van een oliefilm op het strooisel in volièrehuisvesting voor leghennen, ASG, februari 2009, rapport 195). Als de luchtkwaliteit aan de omgevingswaarden voor PM_{10} voldoet, dan geldt dit ook voor de omgevingswaarde voor $PM_{2,5}$. Daarbij ligt de achtergrondconcentratie voor $PM_{2,5}$ in Nederland ruimschoots onder de omgevingswaarde.

In artikel 8.17 van het Bkl is opgenomen dat bij het exploiteren van een veehouderij (IPPC-installatie en andere milieubelastende installatie voor het houden van dieren) geen gebruik kan worden gemaakt van niet in betekende mate (NIBM) wanneer:

- de emissie van PM_{10} vanuit de dierenverblijven meer bedraagt dan 800 kg per jaar, en;
- de veehouderij in een aangewezen gebied ligt.

Het bedrijf waarvoor vergunning wordt gevraagd ligt in het aangewezen gebied Eindhoven en de uitstoot aan fijnstof (PM_{10}) bedraagt meer dan 800 kg per jaar.

Met het toepassen van een warmtewisselaar en strooiselschuif in een volièrehuisvestingsysteem worden maatregelen getroffen om de emissie van fijnstof (PM_{10}) uit dierenverblijven te reduceren.

Bij de aanvraag zijn de resultaten gevoegd van verspreidingsberekeningen conform het Nieuw Nationaal Model voor fijnstof. Deze berekeningen zijn gemaakt met het rekenmodel ISL3a, versie 2024.1.

Naast de dierenverblijven zorgen ook verkeersbewegingen voor emissies van fijnstof. De fijnstof emissie afkomstig van de verkeersbewegingen zijn, in vergelijking met de emissies afkomstig van dieren, echter zeer

beperkt. Dit blijkt uit de berekening met de NIBM tool¹. Uit deze berekening is gebleken dat de emissie van fijnstof afkomstig van verkeersbewegingen NIBM is en daarom als niet significant aan te merken is.

De emissie van fijnstof (PM₁₀) van de veehouderij bedraagt meer dan 800 kg per jaar. In een straal van 500 meter van deze veehouderij liggen geen andere veehouderij met een emissie van fijnstof (PM₁₀) van meer dan 800 kg per jaar (bij achtergrondconcentratie maximaal 27 µg/m³). Het is niet nodig om de immissieconcentratie van deze veehouderij samen met andere veehouderijen te berekenen.

6.2.3. Conclusie

Op basis van verspreidingsberekeningen concluderen wij dat wordt voldaan aan de omgevingswaarden voor fijnstof. Luchtkwaliteit vormt geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

7. (VOLKS)GEZONDHEID EN VEEHOUDERIJ

Het aspect bestrijding van besmettelijke ziekten is een aspect dat primair zijn regeling vindt in andere wetgeving. Daarnaast blijft in het kader van verlening van een vergunning krachtens de Omgevingswet ruimte voor een aanvullende toets.

Bij een vergunningaanvraag is het van belang om de gezondheid van omwonenden van een veehouderij mee te nemen bij de besluitvorming, ook als daar geen centraal of wettelijk verankerd toetsingskader voor beschikbaar is. Met andere woorden, als door het in werking zijn van de veehouderij risico's voor de volksgezondheid kunnen ontstaan, moeten deze risico's als gevolg voor het milieu bij de beoordeling van de aanvraag worden betrokken.

7.1. Het toetsingskader

Op basis van alle tot nu toe bekende rapporten kunnen geen eenduidige conclusies worden getrokken om duidelijke uitspraken te kunnen doen over de onaanvaardbare gezondheidsrisico's van wonen in de buurt van veehouderijen. Dit wordt als zodanig ook bevestigd door alle tot nu toe gedane uitspraken door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en rechtbanken, waaruit blijkt dat er geen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten zijn om de volksgezondheid mee te nemen bij de verlening van de omgevingsvergunning milieu.

Voor het opstellen van één beoordelingskader is onvoldoende wetenschappelijke kennis aanwezig. Uit de onderzoeksrapporten kan geen relatie worden gelegd tussen de afstand tot veehouderijen en de gezondheidsrisico's voor omwonenden.

Op 7 juli 2016 verschenen de volgende onderzoeksrapporten²:

1. Veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO), RIVM, juli 2016, RIVM Rapport 2016-0058;
2. Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij: emissiemetingen en verspreidingsmodellering, Wageningen UR Livestock Research, juni 2016, rapport 959;

¹ De NIBM-tool is te vinden op de website Informatiepunt Leefomgeving, zie: [NIBM-tool - Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](http://www.informatiepuntleefomgeving.nl)

² Deze rapporten zijn op 7 juli 2016 aangeboden aan de Tweede Kamer, zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/07/07/kamerbrief-aanbieding-rapporten-gezondheidsrisico-s-rond-veehouderijen>.

3. Additionele maatregelen ter vermindering van emissies van bioaerosolen uit stallen: verkenning van opties, kosten en effecten op de gezondheidslasten van omwonenden, Wageningen UR Livestock Research, juni 2016, rapport 949.

Op 16 juni 2017 verscheen het onderzoeksrapport Veehouderij en Gezondheid omwonenden (VGO) (aanvullende studies); Analyse van gezondheidseffecten, risicofactoren en uitstoot van bio-aerosolen, RIVM, juni 2016, RIVM Rapport 2017-0062³. Vervolgens is op 8 oktober 2018 door het Nivel het onderzoeksrapport Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III; Longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen; actualisering van gegevens uit huisartspraktijken 2014 – 2016 gepubliceerd⁴. Op 10 oktober 2019 is door het Nivel het onderzoeksrapport Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III; Longontsteking in de nabijheid van geitenhouderijen in Gelderland, Overijssel en Utrecht gepubliceerd⁵. Daarnaast is op 24 november 2021 door het Nivel het onderzoeksrapport Longontsteking in de nabijheid van geitenhouderijen in Noord-Brabant en Limburg: actualisering van gegevens uit huisartspraktijken 2017 – 2019 gepubliceerd⁶. Deze laatste drie rapporten zijn deelrapporten van een reeks vervolgonderzoeken in het kader van het onderzoeksprogramma Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) III.

In het VGO-onderzoek is aangegeven dat gezondheidsrisico's aanwezig kunnen zijn bij met name pluimveehouderijen en in gebieden waar veel veehouderijen liggen (veedichte gebieden waar meer dan 15 veehouderijen binnen 1 km van een burgerwoning zijn gelegen). Het rapport 'Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij' concludeert dat de grenswaarde, die door de Gezondheidsraad is vastgesteld voor endotoxine, overschreden wordt binnen 200 meter van een varkenshouderij en binnen 500 meter van een pluimveehouderij. Voor varkenshouderijen geldt dat de maatregelen, die genomen moeten worden om te voldoen aan bestaande normen voor fijnstof en geur, ook de emissie van endotoxine beperken. Voor pluimveehouderijen is de overschrijding van endotoxine zodanig dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Het rapport 'Additionele maatregelen ter vermindering van emissies van bioaerosolen uit stallen' geeft inzicht in de maatregelen die door de ondernemer in stallen genomen kunnen worden om een extra reductie van de emissie van bioaerosolen te realiseren, bovenop de reductie die al plaatsvindt door het toepassen van technieken om de fijnstof emissie te reduceren. In het rapport is ook een synthese uitgevoerd welke maatregelen op basis van de kosten en de behaalde reductie het meest perspectiefvol zijn.

In het aanvullend VGO-onderzoek worden de conclusies uit het VGO-onderzoek van 2016 bevestigd. Verder laat dit aanvullend VGO-onderzoek tot een afstand van 1,5-2 km rondom een individuele geitenhouderij een verhoogde kans op longontsteking zien. De oorzaak van deze verhoogde kans op longontstekingen rondom

³ Dit rapport is op 16 juni 2017 aangeboden aan de Tweede Kamer, zie <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken/documenten/kamerstukken/2017/06/16/kamerbrief-bij-het-rapport-veehouderij-en-gezondheid-omwonenden-aanvullende-studies>.

⁴ Op 22 oktober 2018 is dit rapport aangeboden aan de Tweede Kamer, zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/10/22/kamerbrief-met-reactie-op-deelrapport-veehouderij-gezondheid-omwonenden>.

⁵ Op 24 april 2020 is dit rapport aangeboden aan de Tweede Kamer, zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/04/24/kamerbrief-over-deelonderzoek-veehouderij-en-gezondheid-omwonenden>

⁶ Op 24 november 2021 is dit rapport aangeboden aan de Tweede Kamer, zie <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-landbouw-natuur-en-voedselkwaliteit/documenten/kamerstukken/2021/11/24/kamerbrief-stand-van-zaken-diverse-onderwerpen-diergezondheid>

geitenhouderijen kan door de onderzoekers niet worden aangegeven. De resultaten van het deelonderzoek naar longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen (VGO III) wijzen, net als de voorgaande onderzoeken, op een associatie tussen het wonen in nabijheid van een geitenhouderij en een verhoogd risico op longontsteking. Ook nu kon de oorzaak van deze verhoogde kans niet door de onderzoekers worden aangegeven. Het eerder gevonden verband tussen een verhoogde kans op het oplopen van een longontsteking en het wonen nabij een pluimveehouderij kon in de nieuwe studie alleen worden bevestigd voor het jaar 2014.

7.2. De gevolgen van de aangevraagde activiteiten

Het toetsingskader naar aanleiding van de op 7 juli 2016 gepresenteerde onderzoeken is in ontwikkeling. Een eenduidige tekst voor de beoordeling is nog niet beschikbaar. De landelijke handreiking 'Veehouderij en Gezondheid' is in voorbereiding. De installatie voor het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven blijft gelijk in dieren aantallen voor het houden van Legkippen van 18 weken en ouder, echter worden de stalsystemen en aanvullende technieken bij de stallen veranderd. Ten gevolge van de toename in fijnstofemissie en de omvang van de activiteiten in de installatie, kunnen mogelijk gevolgen voor de volksgezondheid optreden.

7.3. Maatregelen en voorzieningen

Binnen de installatie voor het houden van landbouwhuisdieren in een dierenverblijf zijn bepalingen ingevolge de Wet dieren van toepassing. Deze bepalingen waarborgen dat dierziektes binnen de installatie worden voorkomen, dan wel worden bestreden. Het gaat daarbij onder andere om het gebruik van bedrijfskleding, het naleven van een hygiëneprotocol en het schoonmaken en ontsmetten van veetransportwagens.

Bij de aanvraag is in 'bijlage omgevingsvergunning' van 4 maart 2026 aangegeven welke maatregelen worden getroffen om de risico's ten gevolge van de verspreiding van zoönosen te voorkomen of beperken.

De bestaande stallen 1, 2 en 3 worden voorzien van strooiselschuiven en warmtewisselaars in stal 1 en 2. Deze aanvullende technieken reduceren niet alleen ammoniak- en geuremissie, maar reduceren ook de fijnstofemissie waarmee ook zoönosen en/of endotoxinen verminderen. Ondanks de toename in fijnstofemissie reduceren de strooiselschuiven de fijnstofemissie met 20% en de warmtewisselaars reduceren de fijnstofemissie in stallen 1 en 2 met 45%. Aangezien het dichtstbijzijnde gevoelige object op een grotere afstand als 183 meter ligt van de fijnstofemissiepunten kan een beperking in risico's ten gevolge van zoönosen of endotoxinen verwacht worden.

7.4. Beoordeling en conclusie

De installatie voor het houden van landbouwhuisdieren in een dierenverblijf levert niet zodanige risico's op voor de volksgezondheid dat de vergunning om die reden moet worden geweigerd.

Voor zover gezondheidsrisico's kunnen ontstaan door geur-, fijnstof- of geluidemissie wordt erop gewezen dat voor deze emissies wettelijke toetsingskaders beschikbaar zijn. Aan de geldende normstellingen wordt voldaan (zie ook de overwegingen in de hoofdstukken 'Geurhinder uit dierenverblijven', 'Geluid' en 'Emissie fijnstof uit dierenverblijven'). Gezondheidsrisico's door deze aspecten worden uitgesloten geacht.

Voor dierenverblijven voor pluimvee zijn maximale emissiewaarden voor fijnstof (PM_{10}) opgenomen in het Bal. Aan deze emissiewaarden, die van toepassing zijn op dierenverblijven die op of na 1 juli 2015 zijn of worden opgericht, wordt voldaan (zie het hoofdstuk 'Emissie fijnstof uit dierenverblijven').

Voor micro-organismen en het voorkomen van zoönosen zijn geen normen of grenswaarden beschikbaar. Alleen voor endotoxinen geeft de Gezondheidsraad een aanbeveling om de gezondheidkundige advieswaarde voor werknemers te verlagen naar 30 EU (Endotoxine Units) per kubieke meter lucht als advieswaarde voor de algemene bevolking. Deze aanbeveling is niet wettelijk verankerd.

Als voorschrift in de omgevingsvergunning is vastgelegd dat de locatie, waar de landbouwhuisdieren in dierenverblijven worden gehouden, schoon moet zijn en in goede staat van onderhoud moet verkeren. De (goede) werking van de huisvestingssystemen en aanvullende technieken wordt geregeld via artikel 4.5 van de Omgevingsregeling. Artikel 4.817 van het Bal verwijst hiernaar. Dit artikel van het Bal heeft een rechtstreekse werking. Verder zijn op basis van het Bal ook andere algemene regels van toepassing, waaronder de zorgplicht. Wanneer aan het Bal en de Omgevingsregeling en de vigerende wetgeving ten aanzien van volksgezondheid en besmettingsgevaar wordt voldaan, zijn er geen redenen om een onderzoekverplichting op te leggen met betrekking tot volksgezondheid.

De uitkomsten van het endotoxine onderzoek zijn verder uitgewerkt in een aanvullend onderzoek 'Endotoxine concentraties rond stallen; indicatieve modelberekeningen' (ErbrinkStacks Consult, 5 september 2016). De resultaten van dit aanvullend onderzoek hebben geresulteerd in een afstandsgrafiek waarmee de aan te houden afstand tot gevoelige objecten kan worden bepaald om een te hoge blootstelling aan endotoxine te voorkomen (voor zowel de varkens- en pluimveehouderij). Hiermee wordt de aan te houden afstand bepaald om te voldoen aan de advieswaarde voor endotoxine van de Gezondheidsraad.

Naar aanleiding van de op 7 juli 2016 gepubliceerde onderzoeksresultaten over veehouderij, gezondheid van omwonenden en endotoxineblootstelling, hebben de gemeenten in en de provincie van Noord-Brabant uitgesproken dat zij willen voorkomen dat omwonenden onnodige gezondheidsrisico's lopen als gevolg van de vergunningverlening aan veehouderijen. De bezorgdheid van omwonenden over de gezondheidsrisico's zijn reëel genoeg om uit voorzorg te handelen c.q. omgevingsbewust met vergunningaanvragen om te gaan. De kamerbrief bevestigt dit ook.

Op verzoek van de gemeentebesturen en de provincie is door het ondersteuningsteam veehouderij en volksgezondheid een toetsingskader ontwikkeld. Dit is op 25 november 2016 gepubliceerd door het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO) als de 'Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0' (hierna: Notitie). Het in deze Notitie gepresenteerde 'Endotoxine toetsingskader 1.0' maakt het mogelijk om op basis van eerdergenoemde onderzoeksresultaten per specifieke locatie en voor iedere individuele varkens- of pluimveehouderij in Nederland te bepalen of de endotoxineblootstelling naar de omgeving te hoog zal zijn of niet. De systematiek die in de Notitie wordt gehanteerd is als volgt:

- a. de endotoxineblootstelling is gerelateerd aan de fijnstofemissie (bronsterkte);
- b. dit resulteert in een afstandsgrafiek waarin de relatie bronsterkte fijnstof (in kg/jr) en aan te houden afstand (in meters) wordt weergegeven om te voldoen aan de advieswaarde van de Gezondheidsraad van 30 EU/m³;
- c. wanneer blijkt dat de feitelijk afstand groter is dan de aan te houden afstand, dan is aannemelijk dat de endotoxine blootstelling lager is dan 30 EU/m³. Omgekeerd, wanneer blijkt dat de feitelijk afstand kleiner is dan de aan te houden afstand, dan is aannemelijk dat de endotoxine blootstelling hoger is dan 30 EU/m³.

Het doel van de Notitie is dat, in de periode totdat een landelijk toetsingskader endotoxine beschikbaar komt, voor omwonenden geen nieuwe of grotere knelpunten op het gebied van volksgezondheid ontstaan.

De Notitie richt zich op pluimvee- en varkensbedrijven omdat hier de emissie van **fijnstof** en grovere stofdeeltjes het hoogste is. Aangezien endotoxine zich hecht aan deze stofdeeltjes, verspreidt endotoxine zich met de stofdeeltjes naar de omgeving. Pluimveebedrijven kunnen individueel een risico vormen, varkensbedrijven met name cumulatief. Voor andere veehouderijsectoren wordt ervan uitgegaan dat de emissie van fijnstof en daarmee ook endotoxine verhoudingsgewijs laag is en dit daarom geen verhoogd risico veroorzaakt.

In de beoogde situatie neemt de emissie van fijnstof toe ten opzichte van de vergunde situatie. Stallen 1, 2 en 3 worden voorzien van strooiselschijven met een fijnstofemissiereductie van 20% en warmtewisselaars in stallen 1 en 2 met een fijnstofreductie van 45%.

Met behulp van de afstandsgrafiek is de afstand ten opzichte van gevoelige objecten bepaald om de blootstelling aan endotoxine te beoordelen. In de vergunde situatie bedraagt de vereiste afstand minimaal 160 meter, in de beoogde situatie is deze afstand minimaal 183 meter. Met deze afstanden is het invloedgebied aangegeven waarbinnen endotoxineblootstelling hoger is dan de advieswaarde van 30 EU/m³ van de Gezondheidsraad.

Binnen deze afstand zijn geen gevoelige objecten gelegen. De afstand van het dichtstbijzijnde gevoelige object (Oude baan 30) ten opzichte van het dichtstbijzijnde emissiepunt (warmtewisselaar van stal 1) bedraagt ongeveer 184 meter.

De advieswaarde van de Gezondheidsraad wordt niet overschreden.

De risico's voor volksgezondheid als gevolg van de aangevraagde activiteiten worden voldoende beperkt en geven geen aanleiding de gevraagde vergunning te weigeren.

8. ANDERE REGELS EN WETTEN

Het verlenen van deze vergunning houdt niet in dat hiermee is voldaan aan de bepalingen die in andere wetten en regels (zoals een besluit op basis van de Wet dieren) zijn gesteld dan wel op grond hiervan worden voorgeschreven.

9. CONCLUSIE

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op de milieubelastende activiteiten kan worden geconcludeerd, dat de omgevingsvergunning wordt kan worden verleend.

In deze beschikking zijn de voor deze milieubelastende activiteiten relevante voorschriften opgenomen.

BEGRIPPENLIJST

Voor de begrippen die niet in deze lijst zijn opgenomen refereren wij naar de definities zoals die zijn opgenomen in de geldende wet- en regelgeving (zoals het Activiteitenbesluit, de Activiteitenregeling, het Besluit omgevingsrecht, het Besluit externe veiligheid inrichtingen, de Wet geurhinder en veehouderij etc.)

Begrip	Definitie
BBT	Best Beschikbare techniek genoemd in een BBT document.
BREF	BAT Reference document. Een in Europees verband vastgesteld document waarin de BBT worden beschreven die specifiek zijn voor een bepaalde branche of activiteit.
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control
MER	Milieueffectrapport
Sorteren	Scheiden van een mengsel van materiaalstromen of van samengestelde materialen gescheiden in de oorspronkelijke materiaalstromen.
Afvalwater	Alle water waarvan de houder zich, met het oog op de verwijdering daarvan, ontdoet, voornemens is zich te ontdoen, of moet ontdoen.
Hemelwater	Alle neerslag, zoals regen, sneeuw of hagel.
Huishoudelijk afvalwater	Afvalwater dat vergelijkbaar is met afvalwater afkomstig van particuliere huishoudens.
Stand der techniek	Het hoogste niveau van technische ontwikkeling dat op een bepaald tijdstip is bereikt binnen een branche.
Gas	Een stof die bij 50°C een dampdruk bezit hoger dan 300 kPa (3 bar) of bij 20°C en de standaarddruk van 101,3 kPa volledig gasvormig is.
Installaties	Die onderdelen van de inrichting, die als een zelfstandige eenheid kunnen worden beschouwd. Installaties kunnen met elkaar verbonden zijn, bijvoorbeeld via pijpleidingen.
PGS 15	Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen, versie 1.0, augustus 2021
PGS 30	Vloeibare brandstoffen in bovengrondse tank- en afleverinstallaties, versie 1.0, augustus 2021
Toxisch	Toxische stoffen zijn in meer of mindere mate schadelijk voor organismen. Effecten kunnen optreden bij inademing, inslikken, contact met de huid, ogen of slijmvliezen. Een ander woord voor toxisch is giftig.
Verkeersbeweging	Het aan- of afrijden met een persoon-, bestel- of vrachtwagen.
Europese geureenheid (ouE)	Eén Europese geureenheid is de hoeveelheid geurstoffen die, bij verdamping in één kubieke meter neutraal gas onder standaard condities, een fysiologische respons oproept bij een panel (detectiegrens) gelijk aan de respons die optreedt bij verdamping van 123 µg n-butanol (CAS-Nr. 71-36-3) in één kubieke meter lucht onder standaard condities (concentratie is 0,040 µmol/mol).
Geuremissie	Hoeveelheid geur die per tijdseenheid wordt geëmitteerd uitgedrukt in Europese geureenheden; De geuremissie is gelijk aan de geurconcentratie in de geëmitteerde luchtstroom vermenigvuldigd met het debiet van de luchtstroom.

Geurbelasting	Geurconcentratie in de omgeving (per tijdseenheid). De geurbelasting wordt uitgedrukt in Europese geureenheden per kubieke meter lucht bij een bepaalde percentielwaarde (ouE/m^3 als x-percentiel van de uurgemiddelde concentratie). De x-percentielwaarde vertegenwoordigt de tijdsfractie van een jaar waarvoor geldt dat gedurende deze tijdsfractie de geurconcentratie beneden deze aangegeven concentratie blijft of gelijk is aan deze waarde.
Geurconcentratie	Hoeveelheid Europese geureenheden per kubieke meter lucht (ouE/m^3) onder standaardcondities.
Percentielwaarde	Tijdsfractie van het jaar dat een bepaalde geurconcentratie niet wordt overschreden. OPMERKING Een geurbelasting van 1 ouE/m^3 als 98-percentiel van de uurgemiddelde concentratie geeft bijvoorbeeld aan dat de geurconcentratie van 1 ouE/m^3 gedurende 2 % van de tijd (minder dan 176 h per jaar) wordt overschreden.
Goederen	Producten als genoemd in bijlage 7 van de NeR. Bijlage 7 van de NeR geeft de klassenindeling van de meest voorkomende stortgoederen. Deze lijst moet overigens niet als limitatief worden gezien, doch kan aanvullingen of wijzigingen ondergaan.
m^3	Gashoeveelheid [m^3] bij 273,15 K, bij 101,3 kPa, betrokken op droog gas.
NIBM	Niet in betekenende mate
RIE	Richtlijn Industriële Emissies
Stortgoed	Onverpakt korrelvormig materiaal.
Micro-organisme	Elke cellulaire of niet-cellulaire micro-biologische entiteit met het vermogen tot replicatie of tot overbrenging van genetisch materiaal, met inbegrip van virussen, viroïden en dierlijke en plantencellen in cultuur.
Organisme	Micro-organisme of andere biologische entiteit met het vermogen tot replicatie of tot overbrenging van genetisch materiaal